

Prima assertio - epi successerunt in locum Apolorum alios
a D. Petro, manus suorum successi Pontificis Romanus -

2^a omnes Apoli fuerunt Vicarii Christi, etiam D. Petrus,
sed hic primus fuit origine et dignitate.

3^a omnes epi sunt Vicarii Christi, et Legati, sed Pontifex
Roma - supremus Vicarius.

4^a ut D. Petrus et reliqui Apoli fuerunt instaurati a Christo
ita et Pontificis Romanus, et reliqui epi sunt ex Christi ins-
titutione, et sic ex iure divino.

5^a epi sunt superiores presbiteris iure divino.

Quatuor Primi assertiones fecerunt se habent mutuo quoad
conuersentiam in veritate, ut queq; quodammodo
inferat alias, et inferatur ab alijs, et ex p^o easy se
quatur quinta, cum sit verum presbiteros successere sep-
tuaginta duobus discipulis, quibus Apoli erant ex Christi
institutione superiores.

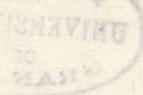
Pro narrata hoc intelligenda, opp^o p^omitere, in Apolis
fuisse aliqua, que proprie erant munera Apostolatus
et illis tanquam Apolis, sp^olleris fuerum concessa, in qui-
bus nec Pontifex Romanus neccalij epi successione illis
habuerunt enim Apoli omnes donum confirmationis in
gia, donu^m linguis et populis, platan faciendo miracula,
sanandi eos, pecuniae s^op^os^o et asistentiam ne possent
erare, sciendam aut condendi scripturas, que sim-

Vere canonicę et sacre, quales sunt omnes, quas ecclesia
nobis traddidit nomine Apóstolorum, et eorum genuinas.
Alia vero sunt munera, que conueniebat episcopis Apóstolis, cu
m episcopi erant, et sic conveniunt omnibus episcopis, qualia sunt
administrazione sacramentorum, monere et docere inunguentos, pa
cificare gregem Christi, vigilare pro animabus, regere, gubernare
ecclesiam, arguere, punire, iudicare. Et deinceps omnia illa
que cōiter spectant ad spūiale régimē animarum, cu du
ciant inadēptionē salutis. In his ergo, et Pontifici. Domine
succedit in locum B. Petri, et reliqui episcopi in locum apostolorum
uniusquisque tamen in ea parte et portione, que sibi a summo
Pontifici vel de eius voluntate signata fuerit, ipse enim
est distributio ecclésiæ ipsorum, cu nulli ultra possit contingen
tia ab eo et per eum, cum sit supremus, et alij omnes
illi inferiores, et subditi.

His ergo præmissis, quatuor ita primum assertiones simul
probantur, quicquidem (in dictum est) conuerteruntur,
una probata, reliquæ etiam in probentur, si enim Apóstoli
episcopi succedunt, et illi erant vicarij Christi ergo existunt sum
etiam vicarij Christi, quod siquum vicarij Christi ergo ab
conficiuntur ab eorum hanc platem.

Imprimis. B. Paulus. 2. cor. 5. inquit pro Christo legatis
refungimur, haud dubium quin dñe electus Apóstolus
etiam Petrus, dicatur et sit verum, nam et Petrus in
aliorum quilibet vere diceret, pro Christo legatione fungi

110

Et ad ephe. 6. pro quo legatione fungor in catenaista.
eadem qz veritate Petrus potuit dicere dum eis in vin-
culis pro & chro legatione fungor in catenis istis -
Cum ecclesia in prefatione omnium aptorum, ut iisdem
redonibus gubernetur, quos operis tui vicarius eidem
contradicte preesse pastores - omnes g. Ap. faciunt vicarij
chro - nam siius epo in magnadiocesi constituit unum
gratianum et sumum vicarium, et alios inferiores in cuius
catibus aut opibus illi primi inferiores, a quo possunt
corrigitur, primi redempti pro causa ex commissione data illi
ab epo, et tñ illi inferiores organi et dicuntur vicem
generi epo eius qz vicarij, et non illius vicarij gratialis,
sed epo, ita et sicut alij a Petro, et epo omnes erant, et
sunt vicarij non Petri sed Chro. hinc ipso Petro eiusqz
successore inferiores.

Sunt autem innumeram testimonia, et sumorum Pont. et
sororum doctorum probata veritatis.

Franctus Papa scilicet omnibus epis, et habetur. 7. q. 1.
ait, epo vero oppz opacitatem et importunitatem aqz sine in-
termmissione ecclesiam docere, eamqz prudenter regere,
et amare, ut a vitijs se abstineat, et salutem consequi
possit eternam, et illa cum Santa reverentia eius dicitu-
ra suscipere debet, eumqz amare et diligere, ut legitum
dei et precium veritatis.

Idem dicitur. epo. 27. scimus, inquit, sicut a Petrus

accepimus, chiam esse caput, cuius et membra sumus
ipse enim est sponsus et ecclesia sponsa, cuius filii no-
sumus, et ideo unum Pm habemus deum in celis
Sacerdotes vero vice Christi legatione funguntur in ecclesias
Et sicut ei qua coniuncta est sponsa, id est, ecclesia
quae episcopi cinguntur ministris ecclesiis proportione sua.

Alexander episcopus 1. qui sacilega, inquit, persequuntur
persuassione, et faciat inimicorum episcopos, vel eos, qui ad
recte sacrificari, induxit eum persequuntur, ex-
clamant, cuius vice funguntur.

Clementius episcopus p. ad Jacobum fratrem Christi. Vestrum est
eos instruere, cor est vobis doctrina, unde eo, cuius
legatione fungimini. - Iudicium episcopi 3. in principio 1.
Anade. ex hz. 21. d. in novo testamento in loco inquit, eorum
(i. aporum) successorum episcoporum, quos qui recipiunt et verba
deum recipiunt, qui autem spernit eos, eum, a quo missi
et cuius legatione funguntur spernunt.

B. Ambrosius. Super. f. 3 ad Corinthus. et habetur 33. q. 5.
mutilier inquit, coram episcopo non habet pratem loquena
quia episcops habet personam Christi. et paulo post, que-
erens ante iudicem chiam, ita ante Episcopum dicit, quia
vicarius domini est.

Clementius. p. 2 deponit propter finem, sic habetur, Episcopus
enim dicuntur sancti. Christi legati existunt, sicut
genui

gunt P̄es, n̄j p̄ f̄es et coep̄ & copi, columne com.,
probantur eccl̄ia.

D. cipria. q. lib. ep̄ta. 2. et habetur. 7. q. 1. c.
nouatiarū, ait, et cum s̄i à ch̄o ma eccl̄ia, per
Totum mundum in multa mētria diuina. Item ep̄a,
tus vnu, multorū ep̄orū concordi numerositate dispugnū,
Idem. D. cipria. de simplicitate p̄latorū tracta. 3. -
ep̄atos inquit, vnu est, unus à singulis in soli-
num p̄as retinetur.

D. Piero. m. Miche. et habetur. 35. d. c. eccl̄ia principes.
inquit. si in Ap̄to loco sumus, nō solum sermonē eorū
mitemur sed etiam cōversationē et abstinentiam.
Idem D. Piero. et h̄i. d. q̄o. c. nō est facile, ait, non
est facile stare in loco Petri et Pauli, et teneat cathe-
drām regnatiū cum ch̄o, quia hinc dicunt, nō stōp-
fūgiantur qui tenent loca s̄lorū, sed qui exercent
opera eorū.

Vñbam papa. et h̄i. 63. d. c. quod vñce. inquit,
quorū vias in eccl̄ia habeant epi, et quis eis hanc dig-
nitatem dare debet, Augustinus ostendit, inquit,
proprietib⁹ eius nati sunt tibi filii. Patres missi
sunt Ap̄ti, pro Ap̄ti filij natissimi, et constituta epi
hodie enim epi, qui sunt per universum mundum
vnde nati sunt ep̄a eccl̄essia. Patres illas appellat

ipsa illorū genuit, et ipsa illorū constituit in seculis pā-
tum, non ergo te putes desertam, quia nō videt Paulus
non videt Petrum, qđ non videt illorū per quos nata est
de prote tua, crevit tibi pacem in eis, pro patribus tuis
gunt tibi filii, constituas eos principes super omnes ter-
rē filios genuit dactia, constituit eos pro Patribus suis p-
riores super omnes terram.

B. Isidori, et habet de persona d. f. c. inter hoc hinc
dicit, quia s. non comedebat filij Aaron quod pro peccatis
erat in loco suo, id est, pro eo quod ferimam in ecclesia
comisi peccati feragi, ^{ut} sacerdotes nō fecerunt, qui sub
precepto est, quos chris in ecclesia suā biciros consti-
tuerunt. 3. in onore gnatū et hī desumulatu. s. f. cat.
c. firmata. 5. et hoc utiqz. dicit. Et hoc utiqz sacra
nemo potest confidere, nisi sacerdos qui utqz fuerit ordinis
s. in clausis ecclz, quas ipse costruxi agit, eorum qz suu-
roribz Jhs' chris.

B. Basil. de vita solitaria. c. 23. hoc inquit, ab ipso o-
do amur, qui Petrum post se electis suis pastore consi-
guit, Petre n. riguit anima mea, parce oves meas, ex
quiete obibus pastorum et discoloribus eandem potestaken-
git, cuius signum est, quod omnes ex equo signum
abfoliunt, quemadmodum ille.

Pius Papa, et habetur. 6. q. 1. c. oues. oues, in qua
pastor.

pastorem suum non reprehendunt, plerūq' non
accusent, nec vulgus cum arguas, quia nō est dis-
cipulus super magnūm, sibi n̄ a deo sunt indecandi:
qui eis dībi oculos elegit.

B. Aug. in questi. ex deoq' testā. mytūm, inquit, nā
nemo ignorat ep̄s salvatōrē dñi instituisse, ipse
enim p̄mūq' in celos ascenderet, imponens manus dñi,
adīnauit eos ep̄s, hoc Ātis sp̄m dñi deputat,
cum dicit attendere nob̄is clam̄ gregi in quo vos sp̄s ēt.
Ipsius ep̄s regere eccl. dñi ih̄i.

Oplatus Millevitanus. ep̄s om̄es ap̄c̄es et principes Apparatu-
mūca id constitueret principes.

Eusebius h̄b. q. c. q. 3. sub obediū presbiteris, qui sunt
in ecclesia, qui successione habent ab Ātis, qui cum ep̄a-
tus successione, causam veritatis certum fūm̄ placitum
P̄is acceperunt.

B. Amb. in pastorali. ait, repetitum est à dño tertio, pag.
ceoues meas, quae quae et quem gregem, nō sotus tunc
Deatus suscipit. Deutus sed nobis cum eas suscipit, et
cum illo nos surrogimus om̄es, inde responde sacerdo-
tibus contradicuntur, et merito redonibus suis subdi-
dicuntur.

Nicolaus Taja Humifido Monasteri ep̄s, esti. 7. q. 1.
et secretarius, inquit, precipue nos qui tanq' arietes
dilectam gregib⁹ presam̄, mo quiet hor⁹ pastores

sumus, h[oc] autore, cum eis in periculis prouisior[um]
sistere pro certo cauemur. Et loquuntur de se, et alijs
Vibarus Primus in ep[iscop]a vniuersitatis, inquit, quod autem sedes
in ep[iscop]is ecclesie exaltata est preparata inuen-
iuntur, ut thronus speculatione et potestate iudicari
soluerit atque ligandi a d[omi]no sibi datam materiam
doceat.

Stephanus papa ep[iscop]a 2. inquit, Acti et successores con-
ac reliqui sti Prog noluerunt fieri faciem ep[iscop]i acus-
tione, qm significare esset, aut nullus aut nix aliqui
modo iueneretur, throni dei vocantur, ideo no[n] deben-
moueri, aut affligi, vel perturbari.

D. Ignatius in ep[iscop]a ad Traianos, inquit, quid enim
ep[iscop]i nisi omne principatum am et potestatem omnium
christianorum quae ad modum decet horum tenere, im-
itatione dei factum sibi virtutem. Et paulo post
qui ior istis probacionis fuerit, sic sine deo omnino eu-
erit nipiis, et contemporaneis ch[ri]stiani, et ordinatione ipsa
minorans.

Et demq sunt minima alia testimonia que de-
o[n] continet. Et oia que probant ep[iscop]os succedens
in locum apostolorum, eadem probant eos esse vicarios
et consequentes a ch[ri]sto d[omi]no instruimus, et sic esse di-
uino, et eccl[esi]a.

Doctor quidam modernus dicitus Antonius Monachus
de No[n]

113 82

de Mochare, qui scupit quatuor tomos de sacrif.
Misir. m. 3.º tomo. c. q. citat. 21. condit. gna,
sia et provincialia antiquissima, et 21. Pontifices
sumos Stos, et 21. alios doctores non Pontifices sumos
antiquissimos, et 7. historiographos etiam antiqui
quassimos, in quibus omnibus id habet quod epi
sumi superiores presbiteri absoluere absque distinc
tione, que oīā evidenter probant ure diuino esse
superiores, qm̄ semper et omni Ep̄e ab Apostoloꝝ
et Ep̄e ita creditum sit in ecclesia, non ergo ex ure
humana, sed diuino (est) haec superioritas, et
sic concludit datus doctor, si quis est tanq; B
authenticis, nec summa fide dignis, vacum credidit,
ut, vel reclamauerit, hanc video adponi ei possit
quidquam, quo ad credendum adducatur, quare
tanq; etiam et publicanus talis habendus est,
et vere hereticus. /

Araude opta. 2. scibens epis missagis in italia constitutis, ait
de ipsi epis, si autem aliqui eos primitus hoc fecerint, lacerare,
accusare, aut infestare presumposuerint, excusat, et minime
aboluunt anteq; persatisfactiōe (ut iam dictum est)
condigna egerint penitam, qm̄ iniuria eorum ad Chām porti
net, cuius legatione funguntur. /

D. Amb. 1. cor. 14. epis vocat Chām vicarios. /

Hormida opta. q. c. i.

Pelagus in opta ad Beznium. 1. q. i. c. epis

D. cypria. lib. 3. opta. q. et h̄i. c. dñs n̄. 93. d.

Nicenū concil. grecū in diatopis archiepiscopatū dñs ēr epi opti sp.

Si fuit ^{aut} dicitur: in relatione sua de fato eccl^e proprie-
tatis quod stando in iure diuino Apostoli poserant designaciones
successores, et Paulum assumpsisse Thymoteus in regimen
animarum.

B. Cyprianus episcopus. ad rogatianum. lib.3. et h*ic* m.c. dñs nostro
glori de. ait meminisse aut diachonos debent qui aptos. l. episcopus
explegit esse denominis eligir, diachonos aut post ascensum dmini in
celum Apostoli ibi constituerunt episcopus sui et eccle ministros,
si nos aut aliquod audere cotradeum possumus, qui episcopus fuit
qui est cotraneus audere diachonos a quibus fuisse.

Ex concilio Tamier h*ic*, quod in illo loco. ad episcopus quod per docto-
min intelligunt' epis, urefert a Gratiano. c. qui suis episcopis qui suis
qui suis episcopis non obediunt, in dubitate regnobi et rei ex-
postu ipse a deo donum suimi munere consequunt' qui suis
touis quod recte epis intelligunt', obenter obediunt. / cum de calpaulio doctores est possitos a deo, et episcopus, si idem
Anach. episcopus ita. 2. supra dicta preter verba que citari
a Gratiano. c. in noua testam ponit et hoc. h*ic* et alia per
considerantes Apostoli statuerunt reprobare como acerent' aut
cerent' aut acerarent' columas sed dei electe, que apostoli
successores eorū non in mezzo dicunt'. et idem. l. ipsi qui
decederentibus, in locum eorū successerunt epis. / unde male
cognoscit Gratianus, sicne surrexerunt, cum in exoplano sui
fuerūt.

Beda etim super luc. lib.3. c. 15. ait episcopus sucedere Apostoli
Eusebius papa, idem dicit, est h*ic*. c. marcus imperator de consecu-
tione d.5.

In eo dictio florentino. c. de confirmationis ratio. hoc idem h*ic*
Damascus papa in esta de episcopis sic ait, quod aut polis Apostoli eorū
sucesserunt.

Auctor. ep̄ta. 3. dicit ep̄os tenere locum sibi totus
clementis ep̄la. - 2^a et 3^a ubi ep̄ta. 4. et h̄i. 12. q. 1.
c. videntes et c. vla. 58. d. ubi gratianus refert
verba. T. Aug. in ps. 44. Leo. 10. in coa. lateranen. ses. 4.
et p. 22. in extenuag. cōtra errores Macrili Patriarchi
cyprianius. Ab. t. ep̄ta. q. B. hiem. in ep̄ta ad euangeliū
et h̄i. c. legim. 93. d. / et yridonu. Ab. 2. de officiis
ecclasiasticis, et ecclesie est in cōsilio Archip̄quensis. c. q. et
justitianiū consti. 41. pella. Ab. 1. tū. 3. adiūt. 1.
s. tho. op̄us. 19. c. q. ad arg. dicit ep̄os superiorēs
ēē p̄fessorēs uice diuino. / nōc.

B. gregorij. eulogis Patriarche Merardino scribens ep̄ta
30. Ab. 7. d. 81. q. d. c. finali. nō permisi se appellari
ep̄m universalem, q. capnoscebat alios ēē ep̄os preter ipm
ā chro mīstītūtū ad gubernatio. suis eccl̄. Verba
eius sunt quæ sequuntur. Ecce in prefatione ep̄t. quā ad
me ipm, qui prohibui, dereristi, sup̄bē appellationis verbus
universalem me papam dicens, imp̄mē curasti, qd p̄pē,
eo fo. mīsi dulcissima st̄itazia vlt̄a nō facias qd vobis
subtradit, qd alteri, plusq; rō exigis p̄bet. ego nō verbis
queri p̄operari, sed mortali, nec sonore ēē deputo, n̄ quod
meos honorē suum perdere cognosco, manu nāq; est sonor, vni.
versalit̄ eccl̄, meus honor est frūm meoz solidus rigor,
tunc. n. honoratus sum, cum singulis quibusq; honor
debitus nō negat, si n. universalez me papā vīa st̄is dicit
negat se hoc ēē, qd me fatet universū, sed abſit hoc, reue,
dāt verba que vanitate inflant, et charitate vulnerant.
h̄c. B. gregorij. vide alia ap̄. ad idem. d. 99. p̄fessim,
c. p̄ sedis excoa. Africano canone. 20. cōci. Carthaginē. 3.
et c. nullus ex ep̄ta Pelagij. 2. ad oēs ep̄os. /

B. Irido. ubi sup. s. Ab. 2. de officiis. c. 3. Tenet cu' D. Aug
q' ch'g instituit Ap'ls ep'os luc. vta? ante q' ascendentes in celo
aut saltus hoc v' sentire, sic n. ait. qu' uero germanus impo
a precessoribus dei sacerdotibus epi ordinant' antiqua institutio
est, isaae. n. Ep. sic et supernus implexor legis et prophetar
d. n. Ihs' ch'g germanus impone Ap'ls suis b'ne dixi dicimus
euang' luc scimus est et perduxit eos trans bel'gia et eleu
manus su' eos, et b'ne dixi eis, factum est aut cu' b'ne dixi esse
illis, disegni ab eis respi' reuocabuntur h'c cu' gaudio mag
et m'la. Autoy excepito op'le. paulo et barnabe ab
manus misita est in epos, et suimissi sunt ad euangelium adum
hoc euangelium.

Clement' Martir. Ab recognitione ad Jacobum pag. 14. ad
Jacobum a domino ordinatum eccl' epi.

Anade. Papa ep'la. 3. loquens de epi's et presbiteris ait,
ordatum a deo f'res baptistus est, et scimus illuz dom' consta
a nulla debet perturbari.

Sixtus Papa ep'la. 2. ait ab hac sta' sede, a stis Ap'lis
et apostolata, et liberari epi' iugis sunt, ut si u'nt eoz dispone
et ordinare dom', primitus sum constituti. Ep.

In inter religione caroli. s. imperatoris. c. de pape electio
p'p'lo dicit epos u'ro diuino ea' missib'los. /

Vibianus ep'la unica. et ignatius ep'la ad magnesianos, qui
est. 6. modine, ait, dignu' est ergo et nos obedire epos
et in nullo ei contradicere, terrible est. n. tali contradic
no. n. istu' r'p'bilis qui spernit, sed illum iniuriam
in eo contemnit, qui no' pl' a quoq' contemnit, sic. n. non
ab ho'ie sed a deo habet promotione, dicit. n. deus sam
hi decampatio'bus eius nō te sp'c'ient sed me. Recipio

cont.

84

concilium est Basiliense, et, ut memini, constantinense. determinat quod concilium huius minime ^{grata} factum auctoritas apud Christum, gen. est personae eius que in illa sunt congregatae. s. q. 1.

fr' dominicus de soto in q^o gen. d. 18. q. 4. et clausus d. 21. q. 1. ac. q. ait qd*epi* iure diuino succedunt episcopi tanq*pri* lati et gubernatores in suis dioecesi, atq*z* adeo eo ipso q*z* creant*epi* iure diuino huius iuris dictio*n*e in foro exteriori, at uero sacerdotes q*z* cuius deinceps diuino sibi instituti sacerdotes, tñ forsa n*o* eodem iure precep*m* est, ut parochi*s* presicerent*tanq*pri** curar*i* curati, sed hoc forte*s* institutu*s* est ab eccl*s*. et q*z* quis (qd*curi*similis** est) a iure diuino id sibi deducatur, tñ ad curar*i* cura*s*, quam iure diuino ip*s* gerunt n*o* attinerillas huius*iurisdictio*n*e*, huc soto. / ex q*z* q*z* *epi* presbiterus su*s* p*er*sones e*c* ep*os* iure diuino. /

fr' Alfonius de Castro lib. de uita heretic*s* pan. c. 24.
tenet q*z* *epi* plas iuris dictio*n*is dat*p*ro*co*secratione*n*e, et q*z* ibi officiat*pastor*, et dat*ill* plas ad exec*co*nditum *Ep.* et addit*q*z* q*z* ab illo auferunt*ou*z, manet cum illa plas iuris dictio*n*is, et ita co*cludit* q*z* rayeta*s* qui dux*in*iquus. de auct*o* 12.
Iape esc*co*i. c. 19. plas iuris dictio*n*is dari a papa et hoc in me*te* et n*o* adeo, errore et falsitatem dix*is*. s. videcum.
Henr*ii*. de Gaudiano q*o* 9. q. 22. sicut iuris dictio*n*e *epo*y*e*
est a ch*risto*. /*

Iadem, fr' Jean ^{aus} derictoria. m. q^o gen. d. 18. et 19. de clausibus,
ubi ait q*z* stando in solo iure diuino p*ri* ep*os*, nisi per papam ei*s* impeditus facere o*mn*ia que p*ro*pedant*ad* regim*e* ai*us* sibi co*missari*, sicut papa p*ri* facere respectu orbis a*ch*risto sibi co*met*, dati ea*que* spectant*ad* regim*e* totius orbis, sed addit*q*z* q*z**
plas ep*os* p*ri* a*papa* co*statu* i*elicitatu*, / intellige cu*causa*. /

211
... . 1. 19. 1. 19. 1. 19.
... . 1. 19. 1. 19. 1. 19.
... . 1. 19. 1. 19. 1. 19.